

Pro Typographia verseny 2012

dr. Garáné Bardóczy Irén

2012. május 21–22-én lezajlott a Nyomda- és Papíripari Szövetség által 13 termék kategóriában meghirdetett Pro Typographia verseny. A pályázók által a rangos megmérettetésre beküldött pályaműveket a Szövetség által felkért zsűri minősítette, amelynek tagjai voltak: Balogh Ádám, Gyergyák György, dr. Novotny Erzsébet, Szikszay Olivér, Vágó Magdolna, a zsűrielnöki feladatokat dr. Garáné Bardóczy Irén látta el.

Meghirdetett termék kategóriák:

- ♦ Kartonált könyv, fekete-fehér,
- ♦ Kartonált könyv, színes,
- ♦ Keménytáblás könyv, fekete-fehér,
- ♦ Keménytáblás könyv, színes,
- ♦ Íves periodikák,
- ♦ Rotációs periodikák,
- ♦ Akcidens és komplex nyomtatványok,
- ♦ Biztonsági nyomtatványok, értékpapírok,
- ♦ Különleges kiadványok,
- ♦ Csomagolóanyagok,
- ♦ Digitális nyomtatványok,
- ♦ Kézműves könyvkötészet,
- ♦ Junior.

A szakmai minőségi versenyre 38 pályázó 10 kategóriában 127 pályaművet küldött, amelyeket érdemesnek tartottak a megmérettetést vállaló

cégek, oktatási intézmények és kézműves mesterek a versenyzetetésre. Három kategóriában nem érkezett pályázati termék: Kartonált könyv, fekete-fehér, Íves periodikák és Digitális nyomtatványok termékkörben.

Szükségesnek tartom megemlíteni, hogy az Egri Szakközépiskola diákjai a Junior kategóriában több mint huszonöt pályaművel szálltak be a minőségi versenybe, közöttük szép számmal szerepeltek olyanok, amelyek mind a kreativitás, mind az igényesség, helyes szakmai látásmód és a középiskolai szinten elvárható szakmai ismeret tekintetében a zsűri elismerését vívták ki.

A Nyomda- és Papíripari Szövetség elnöksége nagy hangsúlyt helyez a fiatal nyomdászgeneráció szakmai fejlődésének segítésére, az általuk felmutatott produktumokkal elért eredmények motiváló díjazására, ennek keretében a Junior kategória győztesének különdíja, hogy rész vehet a 2013-ban lebonyolításra kerülő Pro Typographia verseny zsűrijében.

Minden pályaművet három zsűritag egymástól függetlenül értékelt, az 1-től 10-ig terjedő értékelőskálán rangsorolt osztályzattal látott el. A három zsűritag által egyazon nyomdatermékre adott osztályzatok matematikai átlaga képezte egy konkrét termék értékelési szintjét, és sorolta

Dürer Nyomda Kft.

Liszt Ferenc

– Krisztus oratóriuma
és a Zeneakadémia

Reálszisztéma Dabasi Nyomda Zrt.

Menedzser naptárak
garnitúra

Infopress Group Hungary Zrt.

La Femme
2011. tél

Lisztés Nóra – Egri Szakközépiskola

Tulipánok
(illusztráció)

Reálszisztéma Dabasi Nyomda Zrt. – Belgian beer a la carte (kartonált)

Feigl Miklósné – Emlékkönyv francia selyem bársony kötéssel, gyöngyhímzéssel (20 × 15 cm)

Keskeny és Társai 2001 Kft. Aranykártyás díszdoboz tokban

be az adott kategóriában nevezett pályaművek preferencia rangsorába.

Tekintettel arra, hogy a kategóriák többségében több, egymáshoz közel azonos minősítési szintet elért termék sorakozott fel, a zsűri a Szövetség vezetőségével egyetértésben úgy döntött, hogy szigorú értékrendet állít fel a magasan kvalifikált díjak odaítélését illetően. Ennek értelmében a 9,8 minősített átlagérték feletti pályaműveket a zsűri értékelési rangsorba állította, ismételten átnézte a lényegi vizsgálati szempontok összehasonlításával, és nyílt szavazással ítélte oda az arany, ezüst és bronz fokozattal fémjelzett díjakat, és döntött arról, hogy mely díjazási szint kiadását nem javasolja megfelelő indokok alapján az egyes kategóriákban. A zsűri javaslatot tett mindezek után ugyanebből a minősítési szintkörből a különdíjakkal jutalmazott termékekre vonatkozóan is.

A zsűri javaslatot tett továbbá, az előzőekben vázolt indokok alapján, arra vonatkozóan is, hogy a Kiváló termék elismerésben a 9,5 minősített átlagérték feletti pályaművek részesüljenek.

Figyelemmel arra a tényre, hogy a Pro Typographia verseny elsősorban a nyomdák produktumainak versenye, az értékelési szempontok között a szakmai, technológiai minősítés élvezett elsőbbséget. Az esztétikai élmény, a harmónia, mint látvány, a figyelemfelkeltés alapvető eleme az összehatás megítélésében játszott szerepet, amely az értékelési szempontok között a technológiai elemek mellett csak „egy” vizsgálati szempontként kapott helyet, és csak ennek megfelelő mértékben befolyásolta a minősítési szint kialakulását.

A Nyomda- és Papíripari Szövetség a 2012. évi Pro Typographia verseny díjátadó ünnepségét jú-

dr. Peller Katalin, dr. Garáné Bardóczy Irén és dr. Horváth Csaba

nius 15-én rendezte az Óbudai Egyetemen, a Könyvnyúipari Műszaki Főiskola negyvenéves jubileumi ünnepségsorozatának részeként. A Szövetség elnöke, dr. Horváth Csaba nyújtotta át a díjakat és elismeréseket az arra érdemesült pályázóknak.

A továbbiakban a zsűri néhány hasznos észrevételét tesszük közzé, kizárólag építő szándékkal, mint a leggyakrabban észlelt, figyelemre méltó és tanulságul szolgáló jelenségeket említjük meg.

A zsűri pozitívként emelte ki, hogy a pályaművek döntő többsége nagyüzemi könyvgyártással készült, általában a közelmúlt produktumai, nem laboratóriumi körülmények között, célratorően készített „nyerő” pályaművek. Egyértelműen bizonyítást nyert, hogy a hazai nyomdaipar technikai és technológiai felszereltsége ma már az európai minőségi követelményszinten versenyképes nyomdatermékek előállítására képes.

Stabilizálódni látszik az egyenletes, magas színvonalú nyomtatásminőség, különösen a színes nyomdatermékek körében. Ez a megállapítás vonatkozik az íves nyomtatással és a heatset rotációs technológiával előállított termékekre egyaránt. A beküldött pályaművek alapján – az előző évek tapasztalatait korrigálva – a zsűri örömmel nyugtázta, hogy a könyvkötészet is felzárkózott a jó minőséget gyártó technológiai folyamatok sorába. Számottevően kevesebb hajtogatási, fűzési, beakasztási hiányossággal talákoztunk. A még fennálló könyvkötészeti negatívumok között a szórványosan előforduló gerincgömbölyítési bizonytalanságokat, az oromszegő nem tökéletes felrakását és rögzítését említeném.

Csöndes Zoltán két aranyfokozatú oklevelet vett át a Reálszisztéma Dabasi Nyomda képviselőjében

A negatív észrevételek, a kritika tárgyát képező megállapítások között most is kiemelt helyet foglalnak el a pályaművek egy részénél fennálló, a kifogástalan minőségben ki-nyomtatott és kötészetileg feldolgozott termék értékelési szintjét kedvezőtlenül befolyásoló tényező, az igénytelen, esztétikai, tipográfiai hibáktól hemzseggő formakészítés. Ez a jelenség nem a pályaművet beküldő nyomda által végzett munka hiányossága, hanem az azt megelőző munkafolyamatokra vezethető vissza. Nevezetesen a megrendelő által feldolgozott képeredetik gyenge minőségére, amely a képfeldolgozás során is csak korlátozott mértékben korrigálható, a nyomtatás folyamatában a

A 2012-es Pro Typographia verseny díjazottai

A PNYME különdíját Schmidt Dániel adja át az Állami Nyomda vezérigazgatójának, Zsámboki Gábornak

nyomda az eredetileg sem tökéletes képminőségen javítani nem tud.

A grafikai tervek között több olyanval is találkozunk, amelyek a minimális nyomdai ismeret meglétét is megkérdőjelezik, mint pl. a kinyomathatatlan, egy tipográfiai pontnál vékonyabb vonalú negatív beforgatások sötét tónusba, élvezhetetlen margóviszonyok, újhullámos szöveg- és oldaltördelési megoldások, amelyek adott esetben az olvasó számára a szöveg követhetőségét megnehezítik. Kár, hogy nem talált követő szándékra az előző években is már segélykiáltásként közreadott megállapítás a szedés- és képfeldolgozókat, oldaltördeléseket végzők, a grafikai terveket készítőik számára szervezhető nyomdaipari szak-

mai minimum képzés szükségességére vonatkozóan, illetőleg az érintettek részéről ennek igénye sem merült fel. Lehet, hogy kritikai észrevételeink nem jutnak el az autentikus helyekre?

Szükségesnek tartom megemlíteni a minőséget kedvezőtlenül befolyásoló észrevételek között a felhasznált papírok minőségében tapasztalható változást. Lehet, hogy a felhasznált gyengébb papírminőségnek költségtakarékossági okai vannak, vagy az okokat a gyártói vonalon kell keresni. Nem tisztem ebben kutakodni, az okokat keresni, csupán a zsűri tagjaival közösen arra a megállapításra jutottunk – és ezt a megállapítást teszem közkinccsé –, hogy a könyvteteken belül fellépő hullámosodás egyértelműen papírminőségi okokra vezethető vissza. Ennek megállapítására a zsűri értékelő munkája közben hevenyészett papírvizsgálatot is végezett.

A Pro Typographia verseny zsűrijében részt vevő munkatársaim és a magam nevében megköszönöm a pályaműveket beküldők munkáját, azt, hogy vállalkoztak a megméretetésre. Sajnos a pályaművek közül nem lehet minden termék nyerő, de tanulságul szolgálhat az általunk végzett értékelés a pályaműben esetlegesen fellelhető hibák felismerésére és kiküszöbölésére. Örömteli várakozással tekintünk a jövőbeni pályaművek értékelése elé, bízunk abban, hogy a Pro Typographia verseny ítéseit minden eddiginél nehezebb feladat elé állítják a pályázók beküldött pályaműveikkel, megnehezítve a sok kiváló nyomdatermék közül a legkiválóbbak kiválasztásának felelősségét.

Az Egri Szakközépiskola diákjai kiemelkedő teljesítménnyel vettek részt a versenyen

